6ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1704 — ԻԶՄԻՒ 6|19 ՄԱՐՏ 1915 — ՈՒՐԲԱԹ

طاشينك

ارمنيجه يومى سياسى غزته

صاحب امتياز: هراند صاموريان

"TACHINK,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Direeteur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	35	18	Հր.

Չհրատարակուած ձեռագիրք եւ չեն ետուիր

ՏՆՕՐԻՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԱՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅԵԼԵՔԵՆ ՍԿԶԲ

Երէկուան հեռագրալուրերու մէջ ալ քառս հին հեռագիրներ կ'երեւէին, առաջինն Մխիթարի պրաուսին կ'ծանուցանէր Անգլօ - Ֆրանսական նաւատորմիղին կռիւ և երկրորդն՝ Իտալիոյ Չինակցութեան կողմ հակած ըլլալուն յայտարարութիւնը։

Պատմութիւնը կ'կրկնուի քառսած է, ներկայ պարագաները ձշդորէն կ'յարմարին այս ձշմարտութեան, Յունաստան՝ Պալկանեան երկրորդ պատերազմին մէջ բռնած ընթացքին կ'հետեւի, կ'երկը քակուիլ կ'սկսի Մխիթարէ ուր ասք կ'դնեն Համաձայնութեան մաս կազմող ազգութիւններէն երկուքը, եթէ սասլ է լուրը, բնաւ կասկած չունինանք որ վաղը մրուն օր Բիտան ու Սամսան նա նոյն վիճակին պ'յան ենթարկուելն և բնաւ չզարմանանք երբ այդ կղզիներն իրենց նախկին տիրոջ՝ Թուրքիոյ վերադարձուին և անոր կերկչանութեան յանձնուին։

Յունաստան իր չէզոքութենէն ելնելով իր փառ փառած կ'ըլլայ, իր թշնամիներն՝ որոց գլուխ կ'գանուի Պալկանեան անշուշտ ցնծութեան մէջ են և իրաւունք ալ ունին, Յունաստան իր գրաւած երկիրներով խանդարուց Պալքանեան հաւասարակշռութիւնը և թէ Չմտածողութեան և թէ Զինակցութեան խորհրդներուն չանապով, իր գրաւած հողերէն մաս մը Պալկարիոյ պարգեւելու, այսօր այնպիսի վիճակի մը կ'գտնուի պարակ ինքզինք, որուն այլեւս իրմէ կախում չունենար տալու կամ չտալու խնդիրը, քանի որ առանց իրեն խորհուրդ հարցնելու կ'սկսին գրաւել իր գրաւումներէն մասեր, անառարկայ Պալկարիա ևս անգործ չպիտի մնայ և մօտերս պիտի լսենք որ սկսած է քալել Մակեդոնիոյ կողմ և գէպի Թեսալա և Թերեա Սերռանիկ։

Իսկ երկրորդ հեռագրալուրը Իտալիոյ Չինակցութեան կողմ հակած ըլլալուն, Թերահաւատութեամբ ընդունելու է։ Իտալիա՝ ենթադրելով իսկ որ Աւստրիոյ կողմէ բաղձացած հողամասերուն առանց պայքար մղելու, իրեն յանձնուիլն ապահոված ըլլայ, անգին կարելու կորպ մը չունի ան Թէ Ալպանիոյ կողմ, Թէ Ադրիատիկի ծովեզերքներուն վրայ և Թէ կարմիր ծովի մէջ, արդ մեկ հարուածով այս ամէնն մառնալ և Չինակցութեան կողմ հակիրն կանխատես կ'երեւի, չնայած անխորհուրդ։

Իտալիոյ պիւանագէտները Յունաստանի փառասէրէկ կերպ մը պիւանագէտներու նման յախուռն գործեր չեն անիներ, անոնք չատ լաւ ըմբռնած են որ չէզոք մնալով՝ բայց միևնոյն ժամանակ ապահովել բանակ մը պահելով, կրնան ապահով հանգստութիւն պահպանութեան ներքին և արտաքին գործերուն մասնակցիլ երկրին արդար բաժինը։

Այս նկատումներն՝ որոնք կարգ մը ուրիշներու մէկ ուխերրորդ մասն անգամ չեն կազմեր, այնպէս ենթադրել կուտան Թէ մասցածին լուր մըն որրուածը և ուրիշ սակարանի չտասուկ խոզ մը։ Իտալիա Միջերկրականի հաւասարակշռութեան անհնազանդ հարցը չպիտի ուզէր յախուռն կերպով մը կենդանացնել, նոյն իսկ ընդունելով որ ներքնապէս թշնամի ըլլար համաձայնութեան։

Երեսյթներէն պատճառով Յունաստան գործերուն հետ կապակցութիւն մը ունի Իտալիոյ մասին տարածուած լուրը և ուրիշ փափաք մըն է որ կ'արտայայտուի քան Թէ իրականութիւն մը։

ԵՍ

ՄԱՀԸ
ԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒ ԿՈՆԿԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԵՏՈՎ

Այն վայրկենին երբ Յունիանականին արարչագործ ձայնը «Եղիցի» հնչեց և տիեզերական կեանքի հակայ անիւը սկսաւ թաւալիլ, անոր վրայ դրոշմուած էր միևնոյն առին «Բարեչրջութիւն» վճռառութիւնը, որուն համաձայն կը տեսնենք համապարփակ կեանքի թաւալումը պարզէն դէպի կատարելը, անդադարկիլէ դէպի պիտակայականը։ Զուգադիպութիւններով կերտուած կեանքի անիւը իր այս ճակատագրին պարծագրութեան պահուն ցոյց կուտայ կը կարծենք երկու մեծ երեւոյթներ քով քովի՝ ապրիմ - մեռնիմ ծագկին թերթերի պէս, կա՛մ, մեկը միւսին չարաճակատութեան վրայ՝ համրիչի մը հատերուն պէս։ Այդ երեւոյթներն են՝ կեանքն ու մահը, կա՛մ, մահն ու կեանքը, ա՛րն որ կ'ուզեք։

Բան մը առաջուց թէ պիտութեան հայեցակէտով մահը կեանքի ձեւափոխութիւն մըն է լոկ, անցում մը՝ մեկ վիճակէն միւսին։ Նիւթական աշխարհի մէջ ամէն բան ամէն վայրկեան կը մեռնի, պարձնալ վերածնելու համար։ Ո՞վ կ'անպրպաուածայ Թէ մանրէակը, զոր կը հոտոտենք մեծ հաճոյքով, հացն ու ջուրը, որոնք մեր մարմինը կը զօրացնեն, արդէն իսկ գազաններ են արեւին ճառագայթներուն, հողին հոգնին և այլ գոյացութիւններու։ Մեր անհատ կեանքն ալ իր փիզիքական ու բարոյական կազմածներուն մէջ մի՞թէ յայտնապէս մեզի էլ ցոյցներ վիճակի փոփոխութիւններ, ուրիշ բառով մահեր, օրինակ՝ ի՞նչ է պատահածը երբ մեր մարմինը կ'ածի անդադարութեամբ, չնչառութեամբ և արեան շրջաբերութեամբ, մահէ զատ ի՞նչ կարելի է համարել մեր մտածումներու և զգացումներու չարաչարար երեւումն ու անհետացումը։ Սակայն ցոլշոփ մենք մեր վիճակագրութեան աչքն ենք մեր մարմնոյն մէջ, անոր այս կարգի մահերը՝ մեր կողմէ բնական, անխուսափելի և անհրաժեշտ սեպուած՝ չե՞ն ցնցեր ու չե՞ն սարսափեցներ մեզի, մինչդեռ ամբողջական ապրելէ զգրկուելու կամ մեռնելու գաղափարը գառն կը թուի։

Կեանքը, որ առաջագրութիւն մըն է, որ չափ ալ արցունքոտ, վշտալի և գառնագէտ ըլլայ, գերազանցօրէն հրապոյր մը ունեցած է մարդուն համար քան Թէ մահը, որ գիտական մաքերու և սիկսաթիկ հոգիներու ցոյց կուտան միայն անգիտակից ուրիշ կեանք մը հիւլէական բաժանումի, մանրակային տարրալուծումի և միքրոպային ձեւափոխութիւններու։ Սակայն մահը, որ բնական և անխուսափելի երեւոյթ մըն է պէտքի հանգոյց - որպէսզի բնութեան բարեչրջութիւնը կատարուի,— այնքան սոսկալի թուելու չէր բնութիւնը մարդուն մէջ վայելքի հաճոյք մը կ'արթնցնել, ամէն անգամ որ մարդ բնական պէսքի մը գոհացում տալու վրայ է. օրինակ, ամէնքս փորձառութեան գիտնք Թէ քնանալու, ուտելու, խմելու բնազդը ի՞նչպէս կը գրգռէ մեր ներսը հաճոյքի զգացում՝ երբ քունը, սնունդը և ըմպելիքը վայելելու վրայ ենք։ Այսպէս, երբ մեռնելու բնազդը մեր մէջ չ'արթննար, երբ ինքնասիրական հաճոյքի փափաք մը չենք զգար մեռնելու, կը նշանակէ Թէ տակաւին կեանքի կէս ճամբուն վրայ ենք, և սակայն իբր հետեւանք՝ մահուան բաժակը, ի՛նչ ձեւով, ի՛նչ ձեւքով ալ մեզ մատուցուի, սարսուռ և սոսկում սաստ կը բերէ մեր էութեան մէջ, ինչպէս որ ցերեկ առեն քնանալու և կուշտ եղած մէկուն ուտելու բնազդատուիլը տանջանք մըն է պարզապէս կանոնաւոր կեանք վարողի մը համար։ Բայց Թէ քանի՞ պէտք են կեանքի ամբողջական շրջան մը կազմելու համար, որպէսզի մահուան պէտքը ի յայտ գայ և մարդ զգայ բնական ու ցանկալի բարիք մը համարելով պռնունակութեամբ վակէ իր աչքերը յաւիտենապէս։ Այս հարցման չէ կարելի որոշ պատասխան մը տալ, քանի որ աւանդ հիւանդ ու անկար ծերութիւն մը ունենալու զառամութեամբ մեռնողներ խիստ հազուագիւտ են, հազուագիւտ չենք կրնար ըսել Թէ ամէնէն աւելի շատ ծերացածներ բնական ու ցանկալի մահը կը ճաշակեն, Թերեւս անոնք աւելի երկար ապրէին, եթէ մեռած են ներքին այս կամ այն գործարաններու խանգարում, հիւանդութիւն, Տգիտութիւն, բնական ու ընկերական չարիքներ սկիզբն իւ վեր պատճառ եղած են որ կեանքը չհասնի այն ժամուն, ուր մարդ պիտի զգար մեռնելու պէտքը կամ վայելէր քայքայութիւնը մահուան հրեշտակին յանձնուելու սիրայօժար ու ժպտադէմ։

Այս ճշմարիտ իրողութիւնը կարծես հին ապրելու կողմէ քայ ճանչցուած, ամէն գարու փիլիսոփաներ, բարոյախօսներ և օրհնաբաններ չմոռցած են մարդկային սեռը մխիթարել, չարիքներու և վիշտերու մէջ սփոփել՝ քարոզելով յիս մահու հոգւոյ անմահութիւնը պատիժ և վարձատրութիւն գրութեամբ։ Անոնք ընտրելի է չընդիլ ու բարերար ապրեցուցիչը այս բնազանցական գաղափարին, որ իբրև ջահ կը բոցավառի գերեզմանի պռնդխին մէջ, երբ երկրի վրայ չոզչոզուն յոյսեր և ոսկեզինիկ երազներ կը մարին։ Եւ սակայն չէ կրցած արմատախիլ ընել մարդոց մէջէն մեռնելու սարսափը ու հաճելի ընծայել մահը, երբ սա մտացած է, ամէն օր չերմեռանդ հաւատացեալ մ'ըլլալով հանդերձ նախասիրած կը մնայ տատապալից կեանք մը երկրի վրայ, քան Թէ անմահութիւն մը անդենականին մէջ ու միշտ սոսկում կը զգայ մեռնելէ։ Թողնենք այս մասին. եթէ մարդիկ չեն ախորժիր մեռնելէ ու կը զարհուրին, այս բանը մահուան հետ իրենց կեանքը վերջանալու գաղափարէն էէ երբէք, այլ՝ արդէն ապրուած կեանքէն. որովհետեւ մահը յղատակօրէն ցոյց կուտայ մարդոց՝ անհրաժեշտութիւնը ճշմարիտ ու կատարեալ կեանքին, զոր պարտաւոր էին ապրիլ ու չեն ապրած։ Ահաւասիկ Թէ ինչո՛ւ համար մահուան վրայ մտածելէ չեն ախորժիր այն մարդիկ որոնք կեանքը չեն ըմբռնած։

Աշխարհ մահը կեանքին կը յաջորդէ ու մարդ չի ճանչնար զայն։ Հետեւաբար, կատարեալ կեանքի չրջանը բոլորած ըլլալնուս՝ Թէ մեռնելու բնազդը չարթնար մեր մէջ իր հետ բերելով վայելումի հաճոյքը, գ'Թ կրնանք անկէ չի զարհուրիլ գոյութեան միջոցին ապրելով ճշմարիտ ու բարոյական կեանք մը, որչափ որ ալ կարճ ըլլայ անիկա։

ՕՆՆԻԿ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՀԷԼԼԷՆ ՆՈՐ ԳԱՀԼԻՃԸ

Թանիին հետեւող տպիրը կ'գրէ Ձայն պահլճին փոփոխութեան առթիւ.—

«Նոր պահլճին ծրագիրը կրնայ ամփոփուիլ քանի մը բառերու մէջ. «Ընդդիմութիւն վէնիզէլոսի դէմ» Այսքանն կը բաւէ երեսն հանելու համար քաղաքական յուզմունքին կարեւորութիւնը։ Թագաւորին և վէնիզէլոսի միջև բացուած վիրը կարելի չէ գոցել Դէպքերը ցոյց տուին Թէ սխալած էինք մեր գատումին մէջ և նոր գահլիճը, որ Թագաւորին վստահութիւնն կ'վայելէ, բոլորովին հակառակ է վէնիզէլոսի։

«Հապա վերջին տեղեկութիւններուն կուգան հաստատել Թէ լիովին իրաւունք ունէինք, ըսելով անցեալ օր, որ Տարատանելի դէմ եղած գործողութիւնը հնարք մըն էր, որոշուած ընդմէջ Համաձայնութեան և վէնիզէլոսի ապրելու համար էէլէն կարծիքին վրայ և խլելու համար թագաւորէն պատերազմի յայտարարութիւնը։ Մինչդեռ արքայական ժողովը թագաւորին նախապահպանութեան տակ կը գումարուէր և վէնիզէլոս Յունաստանի Երրեակ համաձայնութեան հետ գործակցիլը կ'չատագովէր, ռամիկները կ'տեղացին Տարատանելի և Իզմիրի վրայ, և Ռոմանոս՝ Բարիզի հէլէն դեսպանը, այդ խմբակցութեան չերմ կողմնակից մը, Անկնքի թերթերուն կ'տեղեկացնէր Փըրանսական բանակին գործած հրաշքները։ Այս ամէնն շատ լաւ կարգադրուած էին, ապրելու համար հասարակաց կարծիքին վրայ, գէպի պատերազմ մղելու համար։

«Բայց այս չէր ամէնեն Ուրբաթ օր, երբ արքայական ժողովը իր երկրորդ նիստը պիտի գումարէր, ուր վերջնական որոշում մը պիտի տրուէր, վէնիզէլոսի կողմնակից թերթերը, այնքան վստահ էին որ նախատրամադիրը պիտի յաջողի համոզել թագաւորը, որ կ'սպասէին պատերազմի յայտարարութեան յանձնումին, այսպէս չվարանեցան բարձրաձայն հրապարակելու որ հելլէնութեան մասնակցութեան ժամը հնչած է։ Միևնոյն պատճառ, այն դիւանագէտներն որոնք մինչև վերջին պահուն վերապահ ընթացք մը ունեցած էին, անպատեհութիւն մը չտեսան ազատօրէն արտայայտուելու իրենց թերթերուն մէջ։ Վերջապէս, վէնիզէլոսի օրկաններէն մին նոյն իսկ Թուրքիոյ տրուելիք յայտարարութեան վրայ կ'խօսէր, արքայական ժողովին մէջ տրուելիք նպաստաւոր որոշումն կ'ետայ։ Այս յայտարարութիւնը կը Թուէր, հակառակ միջազգային բոլոր օրինաց, այն պատճառներն որոնք կ'մղէին Յունաստանն Թշնամութեանց սկսելու։ Ցոյց տալու համար Թէ ինչ տատճան պատրաստութիւններն կատարեալ էին, աւելցնենք որ չտուցած էին յետաձգել Գ. Սթրէյթի մեկնումը որ Պօլիս պիտի գար «բանալու նոր չրջան մը Թուրքօ-հելլէն յարաբերութեանց բարւոքումին» ըստ յայտարարութեանց Գ. վէնիզէլոսի։

«Վերջվերջոյ վէնիզէլոս տապալեցաւ և Երրեակ-Համաձայնութեան բոլոր երազները ցնդեցան։ Յրաւելու համար հասարակաց կարծիքին մասնացնծութիւնները, Պաւկար արշաւանքի մը տալէն յետոյ, արկածախնդիր նախարարապետին օրկանները հաստատեցին իր անգամին երկրորդ օրն, որ յունաստան Տարատանելի դէմ պահպանիչ պիտի ըլլէր։ Այս յայտարարութիւններն կ'հաս-

տատեն թէ որքան արուեստ արուեստներն ունկնդիր էին։

«Դիտելի է որ ոչ միայն գաղիքը փոխուած էր, այլ ամբողջ քաղաքականութիւն մը Ցունաստան տասչինն պիտի ըլլայ այս փոփոխութիւնէն օգտուդ։ Ամերիկին մէջ մտնելով, ամէն պատահականութիւններն նախատեսելիք, վէնիզէլոս կրնայ այսպէս ըսել, Տարտանէլ զալ ուզենք»։

Սապահ կ'գրէ.—

«Վէնիզէլոսի գաղիքին անկումը և Կռնարիսի գաղիքին կազմութիւնը ամանոց կասկած, Զինակցութեան համար յաջողութիւն մըն է, և կարևոր հարուած մը Համաձայնութեան համար։ Նոր նախարարութեան յայտարարութիւնը, բաւ է հաստատելու համար։

«Պալքաններու քաղաքականութիւնը կնճռոտ կազմութեան մը հետ կրնայ բազդատիլ, որու դլխաւոր դիրակատարներն են Սոֆիան, Աթէնքի և Պուքրէշի կառավարութիւնները։ Այսպէս ճիշտ չորեքի ըլլայ նկրկայ փոփոխութիւնը անկախ նկատելի։ Անուրանալի է որ պրոցի կառավարութեանց քաղաքականութիւնը այս փոփոխութեան վրայ ազդեցութիւն մը ունեցած է։ Պուլկարիոյ հետևած քաղաքականութիւնը ևրոպական պատերազմի սկսելէն ի վեր, այս տեսակէտէն, ժամանուոր ուշադրութիւն կ'գրաւէ, Սոֆիոյ կառավարութիւնը, որ կրցաւ իր չահերը այնքան լաւ ըմբռնել, չատ կարևոր դեր մը խաղաց, տրպիլելով պալքաններու մէջ պատերազմի պայթումը։ Այս ուղղութիւնը ազդեցութիւն ունեցաւ Ցունաստանի վրայ։ Կռնարիսի գաղիճին պաշտօնի դլուխ անցնիլը կ'հաստատէ որ կռատանդին թագաւորը՝ Սոֆիոյ կառավարութեան նման խաղաղութեան փափաքող է։

Ազգային Անցուդարձ

Ազաչադրդ Ա.ի առողջական վիճակը իր բնականոն ընթացքը գտած է, միայն բժիշկները աննպատակ թէժքմ մը յանձնարարած են և 1–2 շաբթուան կատարեալ հանդիստ պատուիրած են։ Ն. Սրբազնութեան այցելած են՝ կրօնական պետերէն Սիսուանի Միաբանապետը, Հրէից Խախամապետը և Վիէննական Հայրերէն Սիրովբէ Վ. ինչպէս նաև պինուորական պաշտօնատարներէն՝ վեհ. Բէլթէվ փաշա, ձէմալ պէյ, Հիքմէթ պէյ, ձաքիբ պէյ և ուրիշներ։ Իսկ ազգայիններ և ժողովներու անդամներ ամէն օր կ'այցելեն և տեղեկութիւններ կ'առնեն իր մասին։

— Տնտեսական Խորհուրդը նախորդ օր իր չաբաթական նիստը գումարեց Ազգ. Ազաչնորդարանի մէջ։ Ներկայ էին՝ Մ. Ալշուսորհան, Խ. Եփրեմ և Տէտէեան էֆ.ներ։ Ժողովը վարչութեան հրահանգին համաձայն որոշեց պատրաստել անցնող եռամսեայի հաշուեկշիռը և գալիք եռամսեայի ենթադրական պիւտճէն, ներկայացնելու համար զանոնք Բազաք. Ժողովի յատուկիկայ նիստին։ Ժողովը զբաղեցաւ նաև ընթացիկ գործերով։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը որ բաւական ատենէ ի վեր կազմութեան ընթացքի նիստ չէր ունեցած, ժողով գումարեց Դ. իրիկուն հիւանդանոցի մէջ նախագահութեամբ Փոխանորդ Տ. Հրանտ Ծ. վ.ի Ներկայ էին՝ Ա. Դաւիթ, Տօնիկեան և Մաերեան էֆ.ներ։ Հոգաբարձութիւնը Տիկնանց Խնամակալութեան մը կազմութիւնը անհրաժեշտ նկատելով որոշեց ծանօթ և կարող Տիկիններու հաւանութիւնը առանձին վերջ իր յատուկիկայ նիստին ընտրել զայն վերջերս տարաստացման ազատեան պատճառաւ Հիւանդանոցի մատակարարութիւնը գրաւորապես խնդրած ըլլալով Հոգաբարձութիւնը որոշեց դիմում ընել Վարչութեան, որպէսզի Ազգ. արիզէն Հիւանդանոցի վճռարուած բաժնին վրայ յատկացում մը ըլլայ գալիք եռամսեային։ Հոգաբարձութիւնը զբաղեցաւ նաև բժշկական մարմնոյն և Հիւանդանոցի պաշտօնեայներու վերաբերեալ ընթացիկ խնդիրներով։

Թրքաց Գարեպոյի հիւանդանոցին մօտ մանկապարտէզի բաժնի մը հիմնարկութեան հանդէսը երէկ կէսօրէ առաջ որոշուած ըլլալով տատչնորդարանի կոմէ Տ. Յարութիւն Քհնյ. և Տօք. Փէշտիմալճեան էֆ. ներկայ գտնուած են։

—Վազը Շաբաթ առնն է Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի վիրապ մտնելուն։ Այս առթիւ ինչպէս սովորութիւն է այս երեկոյ հանդիսաւոր մաղթանքներ և հոգեմի արարողութիւններ տեղի կունենայ հիւանդանոցի մատրան մէջ։ Իսկ վաղն առաւօտ պիտի պատարագէ և քարոզէ Փոխանորդ Տ. Հրանտ Ծ. վ.։

—Ամենամեծ ուրախութեամբ կը տեղեկանանք թէ կեդրոնի հրամանատար Միրալայ Ձէմալ պէյ բարձրացած է լիվայութեան տասիճանին և արժանացած է փաչայութեան տիտղոսին։ Քազաքիս պինուորական գասուն մէջ ամենափայլուն ապառներէն մէկուն և մեր սիրելի ընքայիկորով հրամանատարին ձէմալ փաչայի այս արժանաւոր պնատատութեան համար յայտնելով մեր անկեղծ խնդակցութիւնները, ուսելի բարձր տասիճաններ կը մաղթենք Ն. Վսեմութեան։

—Գօրատելիօի կարօտելոց յանձնախումբին նուիրած է Տիար Սահակ Մ. Խիլիքճեան մէկ պարկ ալիւր։

—Հանգուցեալ Հայկ Ս. Սիմոնեան որդիք կը նուիրեն Ազգ. տասիճանի 20 քաշ հաց։

ՀԱՐՑՈՒՄԻՆ՝ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Տէ՛ր Ամրապիր,

Բարեկ էֆ. Կիւլպէնկեանի կոմէ Զեր 1703 թիւ լրագրոյն մէջ հրատարակած հարցումին համեմեք հրատարակել իմ հետևեալ պատասխանս։

Դատաւորի հանգամանք ունեցող Ազգային ու եւ Թարգմանիչին ու անդամներուն քան օրինի երբէք նեղելի չըլլար առանձին տեսնուելն այն անձերուն հետ, որոնք իրարու գէմ գատ բացած են ու գատավարութիւնները կը չարաչարեն. գոնէհետև այս պարագան կրնայ օրէնքին կողմէ գատաւորներուն պարագրուած չէզոքութիւնը խանգարելու պատճառներ յառաջ բերել։

Մնամ յարգանօք
5 Մարտ 1915 ԿՐՊ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Իզմիր (Գատաւոր)

Քաղ. Վերջին Լուրեր

(Գրաւած Պօղոս եւ Իզմիրի թերթերէն)

«Տրէզտէն»ի մասին Պերլինէ վերջին պահուն հետևեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն. «Տրէզտէն» յածանուելը վերջերս ծովամոյն ըրած էր անգլիական առևտրական նաւ մը, որու հետևանքով երկու անգլիական յածանուելը օժանդակ յածանուելով մը ետևն հետապնդել «Տրէզտէնը»։ Սան Ֆէլիսնանէլի մօտ հասան անոր և ետևն կուգան, որ չատ բուն եղած է և որու միջոցին օժանդակ յածանուելը ընկղմած է։ Ետք «Տրէզտէնի» մէջ պայթում մը յառաջ գալով ընկղմած է։ Նաւազները ազատուած են։

*** Պուլկար «Ալֆրօ» թերթը յաջորդաբար տեսակցութիւններ ունեցած է պուլկար նախարարներու հետ, որոնք յայտարարած են որ Պուլկարիա բոլորովին ազատ է ընտրելու այնպիսի առաջարկներ որոնք գոհացնեն ազգային տեսակէտները և կարելին պիտի գործէ յարմար վայրկեանին գործելու համար։

*** Սոֆիայէ կ'հեռագրեն որ Անգլիա պատասխանելով Ցունաստանի բողոքին, Լէմնոսի գրաւման նկատմամբ, յայտարարած է որ Լօնտոնի պաշնպարին համեմատ Լէմնոս և Թէնէտոսի կղզիները օսմանեան վերիչանութեան կ'պատկանին։

*** Հասկ կ'հեռագրեն որ Ռումանիա և Պուլկարիա անդրատական կ'համարին այն հատատաքներն որոնք երբեմն Համաձայնութեան հպատութիւններուն տուած են, նեղութիւններ ազատ մտածին նկատմամբ։

*** «Բամպանա» կ'տեղեկանայ որ քազաքականական պարագային մէջ տիպ ունեցած պէպքին հեղինակը ձերբակալուած է։ Այդ անձը որ Ալֆանսոյի կը կոչուի 25 տարեկան է և գաղանի ոստիկանութեան մէջ կ'գտնուի, կ'երեւի թէ անիշխանական մըն է. անոր հետ ձերբակալուած են ուրիշներ ևս։

*** Թէհրանէ հասած հեռագիրներ կը տեղեկացնեն թէ նոր գահլիճը ազգայնականներէ բաղկացած պիտի փարձէ ուսական լուծէն ազատուիլ։

*** Սոֆիոյ կառավարութիւնը քան Սպագաչի 300,000 հրացան յանձնարարած է Իտալական վինագործարաններուն։

*** Գերմանի գործակալութիւն մը կը տեղեկանայ որ գերմանի նաւատեղիան նեղուց պաշարումը տնկլո-ֆրանսական տորմիղէն պիտի սկսի յառաջիկայ շաբաթին։

*** Մուրճէյ կ'յանուցանեն թէ «Բօլիվիա» թերթին մատնուած տեղեկութեանց համեմատ, տնկլո-ֆրանսական նաւատորմիղին կրակոցներն Տարտանէլի ռազմ կ'բարձրանան 4 մեծ նաւերէ՝ 2 թօրփիլներէ և 3 ականահատներէ և 450 հոգիէ։

*** Վիէննայէ հասած տեղեկութեանց համեմատ, կռատդի կռիներ կ'մտնեն Իզմիրի և Օրօլի կողմ։

*** «Բամպանա» կ'գրէ յօդուած մը մէջ թէ Պուլկարիա ամէն կարևոր միջոցներն ձեռք առած է Մակեդոնիոյ պաշտպանութեան համար և թէ Պուլկար բանակը պատ գրաւէ գայն քիչ ժամանակին։

Տեղական Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆԷՆ

Մենեմէնի Մէմէկըլի թաղին մէջ գնակող Գասթի Նէքօլա վինատարարութիւնէ խոյս տալու համար արտատահման փախած ըլլալով, պատժական օրէնքին 371 րդ յօդուածին համեմատ՝ կը հրատիրուի մինչև տասը օր ներկայանալ առաջնային պատերազմական ատեանին, հակառակ պարագային՝ իբրև օրէնքի անտատար՝ քազաքային իրաւունքներէ պատ գրկուի և իր բացակայութեան գատուելէ յետոյ իր ինչքերը պատ գրաւուին և այս միջոցին օրէնք գատ բանալու իրաւունք չը պատ ունենայ։ Միևնոյն ժամանակ, անոնք որ վերոյիշեալ Գասթի Նէքօլային ուր գտնուիլը գիտեն, պարտաւոր են իմաց տալ։

Թ ԹԱՏՐՈՒԹԵՆԷՆ.— Պայմանագրած մը լրացած խղճատարական տուժերու բաժանորդագրութեան նորոգութեան և բաժնեգիներն վճարելու համար պէտք է գիմել Թղթատար. Տեսչութեան գրասենեակը։

ՀԵԹԱԳԻՐ

(Տեղական թերթերու)

ԿՊՕԼԻՍ. Մարտ. 18. Վերջին տասը տեղեկութիւններն կ'տատատեն միացեալ ետատատորմիղին կոմանդ Մխիթլիի գրատումը։

ՆՈՅՆ.—Ամերիկան մամուլը կը գրէ որ միացեալ նաւատորմիղը Տարտանէլի առջև տանդիպած գժուարութեանց հետևանքով կրնայ գանանք բանադարձել նաև գաշտել։

ՆՈՅՆ.—Ընդհ. Սպայակոյտը կը տաղդրէ որ ահէ կարևոր փոփոխութիւն մը չէ եղած պատերազմի գանազան վայրերու վրայ։

ՆՈՅՆ. Միւլլի գործակալութիւնը կը ծանուցանէ. Մարտ 2/15ին գիշերը օսմանեան յատուկապատ գօրքերը յարձակում մը գործեցին անգլիական յատուկապահներուն դէմ։ Այս յարձակման պատճառն օսմանեան գօրքերը Քօրնա մտած են և մինչև Քօնաք յառաջացած։

ՆՈՅՆ.— Իտալացիք նոր հրետանիներով կ'ամրացնեն Իտտոսի բարձունքները։

ՅՈՅՆ. – Նեղուցներու ամրակռծութեան պահուն Ցերանս. պատերազմական 11 վնատատած նաւերը Լէմնոսի մէջ խրըսխած են։

ՆՈՅՆ.— Սոֆիոյ «Բամպանան» կը չարունակէ երբեմն համամայնութեան դէմ բուռն յարձակումները։

ՆՈՅՆ. Ռումանացիք տակատակ են պետարապոյ Ռուսոյ իշխանութեան պատասխանելուն և ինչ ինչ տեղեկութեանց համեմատ, պիտի զատնան գերմանի դաշնակցութեան մը կողմը։

ՆՈՅՆ. Ամերիկեան գործատնատերները՝ որոց անգլիական կառավարութիւնը կարևոր չատձնարարութիւններ բրած էր վնասի ու ապամատերի, մերժած են գործադրել։

ՍԻՆԷՄԱ ԱՍՏՂ

1. Մարմնամարզական. —2–4 Նաթ փինքէրթօն.—5. Սիրատար կապիկը. 6. Արեւելեան պարեր.— 7–9. Գատավարիչին նամռոզ անձը.—10 Գատօրինա պատկերատան Լ։